

Рейтинговий звіт ORNT 001-006

Звіт про оновлення кредитного рейтингу

Контрагент:	НАСК «Оранта»
Тип кредитного рейтингу:	кредитний рейтинг страхової компанії (рейтинг контрагента) за Національною рейтинговою шкалою
Дата визначення:	19.05.2006 р.
Дата оновлення:	04.10.2007 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA
Прогноз рейтингу:	стабільний
Результат оновлення:	підтвердження

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг позичальника (контрагента) визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вхідна інформація

Для здійснення рейтингового аналізу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало повну фінансову звітність страхової компанії за I півріччя 2007 року, а також внутрішню інформацію, надану НАСК «Оранта» у ході рейтингового процесу, в тому числі під час спілкування спеціалістів рейтингового агентства із уповноваженими представниками страхової компанії, а також іншу інформацію, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності страхової компанії. Дані балансу та звіту про фінансові результати, а також інші додаткові матеріали наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Історія кредитного рейтингу

Дата	19.05.2006 р.	04.10.2006 р.	21.11.2006 р.	30.03.2007	12.07.007	04.10.2007
Рівень кредитного рейтингу:	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	оновлення	оновлення	оновлення	оновлення	оновлення

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Основні показники

Основні балансові показники, тис. грн.

	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
Активи	295 346,6	306 683,7	338 778,6	351 819,5	367 792,4	367 677,9	394 568,7
Власний капітал	163 075,3	158 537,4	162 879,0	163 497,0	167 368,8	161 449,9	166 848,8
Страхові платежі ¹	391 853,2	89 136,5	201 688,9	328 867,9	479 568,7	107 993,5	275 879,1
Вихідне перестраховання	281 214,6	72 090,3	159 848,6	256 003,3	354 697,0	96 633,5	26 440,3
Зароблені страхові платежі	325 862,2	81 362,8	170 622,0	282 891,7	407 294,4	103 516,6	103 516,6
Страхові виплати	164 959,7	32 146,6	71 766,5	124 545,0	194 272,3	41 272,5	92 023,1
Результат основної діяльності	16 720,70	-1 447,80	6 768,80	10 862,70	16 665,80	-3 290,00	834,00
Чистий прибуток (збиток)	5 145,6	-3736,8	2 238,9	3 730,1	7 402,1	-4893,0	1 071,6
Збитковість портфеля, %	22,66%	53,36%	23,58%	22,43%	23,31%	30,96%	27,20%
Питома вага операційних витрат (за винятком виплат страхового відшкодування) у зароблених страхових платежах, %	71,8%	121,2%	68,1%	81,2%	70,4%	64,8%	68,5%
Рентабельність активів (ROA), %	1,7%	-	-	-	2,0%	-	-
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	3,2%	-	-	-	4,4%	-	-

¹ Без урахування платежів із страхування життя (сумарний обсяг за 2006 рік складає 3,9 тис. грн., за I півріччя 2007 року – 0,8 тис. грн.)

Зміст

РЕЗЮМЕ	5
1. РОЗВИТОК РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ У І ПІВРІЧЧІ 2007 РОКУ	8
2. ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ НАСК «ОРАНТА» У І ПІВРІЧЧІ 2007 РОКУ.	11
2.1. ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ	11
2.2. РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ	11
2.3. СТРУКТУРА ВЛАСНОСТІ НАСК «ОРАНТА».....	13
2.4. КЛІЄНТСЬКА БАЗА	14
3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ	15
3.1. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ	15
3.2. ПЕРЕСТРАХУВАННЯ	18
3.3. СТРАХОВІ ВИПЛАТИ ТА РІВЕНЬ ВИПЛАТ	18
3.4. АКТИВИ	21
3.5. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОРТФЕЛЬ.....	22
3.6. ЛІКВІДНІСТЬ	24
3.7. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ.....	24
3.8. СТРАХОВІ РЕЗЕРВИ	25
3.9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ	27
3.10. ДОХОДИ.....	27
3.11. ВИТРАТИ.....	28
3.12. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ	28
4. ВИКОНАННЯ ПЛАНІВ РОЗВИТКУ У І ПІВРІЧЧІ 2007 РОКУ	30
ВИСНОВОК	33
ДОДАТКИ	34
Додаток до Рейтингового звіту №1	35
Додаток до Рейтингового звіту №2.....	36

Резюме

За підсумками діяльності у I півріччі 2007 року ВАТ «Національна акціонерна страхова компанія «Оранта» посідала такі місця в рейтингу страхових компаній, який щоквартально публікується журналом «Insurance Top»:

- активи – 5 місце;
- страхові платежі валові – 3 місце;
- виплати страхового відшкодування – 2 місце;
- власний капітал – 8 місце;
- страхові резерви – 3 місце.

Протягом квітня – червня 2007 року заходи впливу з боку регулюючих органів до компанії не застосовувались.

Регіональна мережа компанії, як і в попередні роки, залишається найрозвинутішою серед учасників українського страхового ринку і станом на 1 липня 2007 року була представлена у всіх регіонах України.

Станом на 1 липня поточного року питома вага платежів всіх відокремлених структурних підрозділів у валових платежах становить 78,3%.

Станом на 1 липня 2007 року основними акціонерами страхової компанії були Colorino Trading Limited (Кіпр) (20,2%), Saleta Limited (Кіпр) (25%), Highmount Holdings B.V. (Нідерланди) (9,98%), АТ «ТуранАлем Секьюрітіз» (Казахстан) (14,4%) і Фонд Державного майна України (25%). Загальна кількість юридичних осіб – акціонерів становить 22. Фізичним особам належить 3,57% акцій компанії.

У травні 2007 року компанія «ТуранАлем Секьюрітіз», афільована з казахстанським банком «ТуранАлем», придбала 14,44% акцій НАСК «Оранта» не уточнюючи, в кого з акціонерів було придбано відповідний пакет. При цьому станом на 1 квітня поточного року 14,4% акцій компанії належало АКБ «Укрсоцбанк».

Фонд державного майна України 2 жовтня 2007 року провів конкурс за принципом аукціону з продажу 25% плюс 1 акція ВАТ «НАСК «Оранта». Участь у конкурсі взяли АТ «Банк ТуранАлем» (Алма-Ата, Казахстан), АТ «Банк Центр кредит» (Казахстан) і ВАТ «Альфа-Банк» (Росія). Переможцем конкурсу стало АТ «Банк ТуранАлем». Банк запропонував за пакет 500,75 млн. грн., при цьому стартова ціна пакета складала 80 млн. грн. Після аукціону Фонд державного майна України та АТ «Банк ТуранАлем» підписали договір купівлі-продажу пакета.

Таким чином, станом на 3 жовтня 2007 року АТ «Банк ТуранАлем» та АТ «ТуранАлем Секьюритіз» володіють понад 39% статутного капіталу компанії, а разом із компаніями Colorino Trading Limited та Saleta Limited – понад 84%.

Станом на 1 липня 2007 року НАСК «Оранта» залучила страхових платежів (з урахуванням платежів, належних перестраховикам) на суму 275 879,1 тис. грн., що на 36,8% більше, ніж станом на 1 липня 2006 року. Збори за добровільним страхуванням збільшилися на 57%, за обов'язковим – на 32%.

Обсяг 10 найбільших клієнтських внесків за підсумками I півріччя 2007 року складає 2 316,5 тис. грн., з яких 972,7 тис. грн., або 42% припадають на найбільший страховий платіж. У сумарному обсязі зібраних компанією страхових платежів 10 найбільших внесків від страхувальників складають 0,87%, що свідчить про вкрай низький рівень концентрації та низьку залежність діяльності НАСК «Оранта» від ключових клієнтів.

НАСК «Оранта» протягом останніх років активно розвиває банківській канал реалізації страхових продуктів. Головними партнерами компанії за цим напрямком є АКБ «Укрсоцбанк», ТОВ «Фінанси та Кредит» та ЗАТ «Перший український міжнародний банк», від співпраці з якими НАСК «Оранта» отримала за підсумками I півріччя поточного року понад 25% валових страхових платежів (22,5% за підсумками I кварталу). За розрахунками компанії, у січні – червні 2007 року НАСК «Оранта» застрахувала близько 11% нових транспортних засобів в Україні, реалізованих у кредит.

За результатами діяльності НАСК «Оранта» станом на 1 липня 2007 року виплати страхового відшкодування становили 75 034,0 тис. грн., що на 57,8% більше, ніж у I півріччі 2006 року. Рівень валових виплат порівняно з 1 липня 2006 року збільшився на 1 в.п., до 28,4%.

Частка 10 найбільших страхових виплат компанії становить 7,5% загального обсягу страхових виплат, що свідчить про невисокий рівень концентрації виплат за ключовими клієнтами не тільки за залученими страховими платежами, але й за здійсненими виплатами страхового відшкодування.

У I півріччі 2007 року найбільший, але в цілому прийнятний рівень збитковості спостерігався за страхуванням наземного транспорту (45,1%) і страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів за звичайними (17,2%) та додатковими (30,6%) договорами.

Станом на 01.07.2007 р. обсяг активів компанії склав 394 568,7 тис. грн., що на 16,5% більше за показник станом на 01.07.2006 р. та на 7,3% більше, ніж станом на початок року.

У I півріччі поточного року активи НАСК «Оранта» зросли переважно за рахунок збільшення грошових коштів (на 22,0%). Також, у 2,3 рази, до 32 702,6 тис. грн. (8,3% активів) зріс обсяг дебіторської заборгованості за надані послуги (з 14 478,3 тис. грн. до 32 702,6 тис. грн.), що пов'язано із значною активізацією діяльності компанії на ринку автострахування.

7,3% активів компанії (28 719,7 тис. грн.) займають витрати майбутніх періодів, формування яких, насамперед, пов'язано із маркетинговою кампанією із автостраховання, на яку НАСК «Оранта», відповідно до оприлюднених заяв керівництва компанії, планує витратити близько 5 млн. доларів США.

Відповідно, 9% пасивів НАСК «Оранта» припадає на поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками. Станом на 1 липня 2007 року вони дорівнюють 35 478,9 тис. грн. та складаються із внесків акціонерів компанії.

Довгострокові та короткострокові фінансові інвестиції протягом січня – червня поточного року майже не змінилися за структурою. 24% з них складають інвестиції з участі у капіталі пов'язаних підприємств, серед яких ТОВ «Гарант-Асістанс» (2 952,3 тис. грн.), ВАТ СК «Концерн-Оранта» (1 046,2 тис. грн.), ВАТ «УЦПЗ «Експерт-Сервіс» (43,2 тис. грн.) та ЗАТ «СК «Оранта-Життя» (3 104,9 тис. грн.).

Майже 40% інвестицій здійснювалася в акції 11 підприємств промислово-банківської галузі, 15% інвестицій направлено в облігації 6 емітентів. Крім того, 21% інвестицій здійснено в якості орендної плати за розміщення головного офісу компанії.

Обсяг коштів, розміщених компанією в установах одного банку, станом на 1 квітня поточного року не перевищує 13,5% всього обсягу депозитів компанії, в установах двох банків – 26,1%, в установах трьох банків – 37,4%.

Загальний обсяг сформованих резервів НАСК «Оранта» на 01.07.2007 р. склав 174 948,1 тис. грн., що на 22,5% більше, ніж станом на початок року, і на 42,7% більше, ніж на 01.07.2006 р. Зазвичай, ключовими напрямками розміщення коштів страхових резервів стали нерухомість, акції підприємств та банківські депозити.

Обсяг страхових резервів вперше перевищив розмір власного капіталу (на 4,9% станом на 1 липня поточного року), що свідчить про необхідність його якнайшвидшого збільшення для більш оптимального забезпечення резервів.

Питома вага операційних витрат (без урахування виплат страхових відшкодувань) у загальному обсязі страхових платежів НАСК «Оранта» за підсумками I півріччя 2007 року становить 68,5%, збільшилась на 16,7 в.п. порівняно з початком року, і майже відповідає рівню I півріччя 2006 року (68,1%).

Отримання від'ємного фінансового результату від основної діяльності (3 290,0 тис. грн. у I кварталі 2007 року компенсувалося чистим прибутком у II кварталі (5 964,6 тис. грн.), що зумовило отримання компанією чистого прибутку за підсумками I півріччя на понад 1 млн. грн., насамперед, за рахунок забезпечення загальної прибутковості страхової діяльності внаслідок повернення частини коштів із страхових резервів та отриманням у II кварталі доходу від депозитів на суму понад 6 млн. грн.

Компанією виконано більшість планових показників за страховими платежами, проте, обсяг здійснених виплат страхового відшкодування у I півріччі поточного року перевищив плановий на 1/3, здебільшого внаслідок перевищення планового рівня виплат за добровільним авто страхуванням у 2,46 рази.

1. Розвиток ринку страхових послуг у I півріччі 2007 року

Ринок у цілому

За підсумками I півріччя поточного року загальна кількість страхових компаній, внесених до Державного реєстру фінансових установ, збільшилася до 438, було зареєстровано 27 нових компаній, 15 з яких було створено із залученням іноземного капіталу.

Валові страхові платежі у січні – червні поточного року склали 7 673,1 млн. грн., збільшившись порівняно з I півріччям 2006 року на 28%; чисті страхові платежі (валові платежі за винятком операцій вихідного перестраховування) збільшилися до 5 325,8 млн. грн., або на 41%.

Питома вага платежів від фізичних осіб (2,04 млрд. грн.) також збільшилась з 20,27% до 26,65% і була представлена переважно добровільним автострахованням, а також страхуванням від нещасних випадків та майновим страхуванням вогневих ризиків. Виплати страхового відшкодування за обсягом у I півріччі поточного року збільшилися до 1,6 млрд. грн., або на 96%.

За даними Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України (Держфінпослуг), станом на 1 липня поточного року резерви страховиків склали 6 257,0 млн. грн. (зростання на 32%), розмір статутних капіталів – 9 352,0 млн. грн. (на 24%), активи – 26 274,0 млн. грн. (на 25%).

Активне зростання страховий ринок України продемонстрував у майновому й особистому страхуванні, зазвичай, завдяки взаємодії страхових компаній з банками і росту участі середнього класу фізичних осіб у страхуванні свого майна і транспорту.

Приріст класичного страхового ринку, за оцінками експертів, склав у I півріччі 2007 року близько 20% валових зборів страхових платежів і зростав переважно за рахунок залучення страховиками нових клієнтів.

У 2007 році прогнозується збереження стійкого попиту на автоКАСКО. У 2006 році ринок нового автотранспорту в Україні зріс майже на 40%, українці витратили на придбання авто до \$6 млрд., із усіх проданих автомобілів 40-50% були реалізовані під різноманітні кредитні програми. Темпи росту автоКАСКО прогноуються до кінця 2007 році на рівні 35-40%.

Істотним фактором, що впливає на цінову політику всіх операторів, залишається демпінг з боку нових гравців. За прогнозами, до кінця 2007 року тенденція зниження тарифів збережеться, але меншими темпами, оскільки ринок уже почав вживати антидемпінгових заходів.

Нині на ринку КАСКО спостерігаються виражені демпінгові тенденції, однак очікується підвищення тарифів по КАСКО у зв'язку з ростом збитковості цього виду страхування, а також очікуваним підвищенням вартості послуг СТО.

Подорожчання очікується в межах 0,5-1 процентних пунктів за марками і моделями, за якими була зафіксована висока збитковість.

До кінця 2007 році у зв'язку з великою конкуренцією в сфері автостраховання основні зусилля страховиків зосередяться на удосконаленні сервісу й розширенні переліку супровідних послуг, спрощені процедури врегулювання збитків.

Ключові аспекти регуляторної політики

- Держфінпослуг підготувала проект розпорядження, відповідно до якого рейтинг фінансової надійності страховика-нерезидента, що має право здійснювати страхову діяльність в Україні, на день укладення відповідного договору повинен складати за рейтинговою шкалою міжнародних рейтингових агентств: A.M. Best – не менше «У+»; Moodys Investors Service – не менше «Ваа», Standard & Poors – не менше «BBB»; Fitch Ratings – не менше «BBB».
- У проекті Податкового кодексу Уряд пропонує перевести страховий ринок на змішану систему оподаткування, при якій страхові компанії будуть змушені паралельно з діючою системою вести облік і за загальною системою оподаткування. Прийняття Податкового кодексу планується не раніше 2008 року.
- Уряд пропонує парламентові ввести обов'язкове страхування ризиків невилати лотерейних виграшів і призів (Законопроект № 3491).
- Україна перейде до системи обов'язкового медичного страхування протягом 3-4 років. У поточному році планується прийняття в першому читанні законопроект про обов'язкове медичне страхування.
- Комітет Верховної Ради з питань охорони здоров'я рекомендує парламентові взяти за основу законопроект № 2192 «Про фінансування охорони здоров'я і медичне страхування». Законопроект припускає визначити бюджетні і страхові джерела фінансування медичної допомоги, забезпечити державну підтримку розвитку добровільного медичного страхування.
- Держфінпослуг зобов'язала ризикових страховиків розміщати резерви тільки в банках і в цінні папери, що мають рейтинг інвестиційного рівня за Національною рейтинговою шкалою (розпорядження № 7355 від 22.05.2007 р.).
- Розпорядженням Держфінпослуг № 7114 від 05.04.2007 р. дозволено МТСБУ оформляти договори страхування автоцивільної відповідальності в пунктах пропуску через державний кордон за допомогою механізму організації страхування через єдиного представника — агента, що буде діяти у кожному пункті пропуску й укладати договори з даного виду страхування від імені і за дорученням усіх бажаючих страховиків.

- За повідомленням Департаменту ДАІ МВС України, контроль наявності у водіїв договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності буде запроваджено з 1 січня 2008 року.

Дії іноземних операторів на українському страховому ринку

- Російське страхове товариство «Ингосстрах» викупило 9,942% акцій своєї пов'язаної компанії «ІНГО Україна» в Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України (АСМАП); таким чином, 99,99% акцій «ІНГО-Україна» належать ОСАО «Ингосстрах» та його дочірній компанії «Інвест Поліс».
- Альфа-банк (Україна) (97,796% акцій належить АВН Ukraine Limited, що входить у «Альфа-Груп», Росія) викупив 100% страхової компанії «Веста» (Київ).
- Російський співвласник страхового концерну «РОСНО» – корпорація «Система» – продала свою частку (49% акцій) іншому акціонерові – німецькому страховикові Allianz. Сума угоди склала \$750 млн. Отже, одноособовим власником РОСНО став Allianz (97% акцій), решту 3% залишила за собою корпорація «Система».
- Французька страхова компанія АХА – найбільша у світі за обсягом зібраних премій – придбала 50% СК «Український страховий альянс», яка наразі належить Укрсиббанку, 51% акцій якого володіє французький банк BNP Paribas. АХА є акціонером BNP Paribas – компанії належить близько 5–7% акцій банку.

2. Якісні показники діяльності НАСК «Оранта» у I півріччі 2007 року.

2.1. Юридичні аспекти діяльності

Протягом квітня – червня 2007 року заходи впливу з боку регулюючих органів до компанії не застосовувались.

За інформацією НАСК «Оранта», станом на 1 липня 2007 року в судах розглядалось 617 судових справ, у 298 з яких компанія виступає відповідачем, при цьому 153 справи стосуються державного обов'язкового особистого страхування (ДООС). Сума стягнень на користь НАСК «Оранта» у січні березні поточного року перевищує суму стягнень безпосередньо з Компанії на 96,6 тис. грн.

2.2. Розвиток регіональної мережі

Регіональна мережа компанії, як і в попередні роки, залишається найрозвинутішою серед учасників українського страхового ринку і станом на 1 липня 2007 року була представлена у всіх регіонах (Таблиця 2.1).

Загальними зборами акціонерів компанії 18 травня 2007 року прийнято рішення щодо ліквідації 92 структурних підрозділів у 16 областях. Вже у II кварталі НАСК «Оранта» закрила 11 відокремлених підрозділів у Київській області, проте відкрила 2 нових у Донецькій області, 2 – у Кіровоградській області та 1 – в Одеській області. Загалом, обсяг платежів, залучених відокремленими підрозділами компанії, у I півріччі поточного року перевищив 200 млн. грн.

Таблиця 2.1 Регіональна структура НАСК «Оранта»

Область	Дирекції	Відділення	Інші (виділені відділи страхування, агенції, тощо)	Частка страхових платежів у загальному обсязі платежів (без урахування платежів за головним офісом, ДООС та вихідним перестрахованням), на 01.04.2007 р., %	Частка страхових платежів, у загальному обсязі платежів (без урахування платежів за головним офісом, ДООС та вихідним перестрахованням), на 01.07.2007 р., %
ЗАХІД	8	168	2	22,57	19,97
Львівська	1	35	-	4,40	3,90
Чернівецька	1	11	-	2,11	1,99
Закарпатська	1	16	1	2,85	2,41
Івано-Франківська	1	21	-	2,00	1,77
Волинська	1	19	-	2,89	2,44
Рівненська	1	21	-	3,70	3,21
Тернопільська	1	21	-	2,12	1,93
Хмельницька	1	24	1	2,49	2,32
ПІВНІЧ ТА ЦЕНТР	8	170	14	41,99	40,09
Сумська	1	16	3	2,29	2,16
Вінницька	1	30	-	2,51	2,49
Чернігівська	1	23	1	3,91	3,31
Київ і Київська	2	43	2	23,93	23,21
Черкаська	1	23	2	3,36	3,30
Кіровоградська	1	12	6	2,62	2,51
Житомирська	1	23	-	3,36	3,11
ПІВДЕНЬ ТА СХІД	12	138	157	35,44	39,93
Полтавська	1	30	-	2,88	2,91
Миколаївська	1	7	15	3,03	3,28
Херсонська	1	21	-	2,68	3,03
АРК (Крим)	1	4	15	1,50	3,80
м. Севастополь	1	-	1	1,92	2,01
Одеська	1	33	4	4,70	4,75
Дніпропетровська	1	3	24	2,61	2,51
Запорізька	1	4	21	2,94	3,17
Донецька	2	1	42	5,56	6,08
Луганська	1	-	34	2,10	2,30
Харківська	1	35	1	5,52	6,09
Всього	28	476	173	100,00	100,00

Станом на 1 липня поточного року питома вага платежів всіх відокремлених структурних підрозділів у валових платежах за вирахуванням державного обов'язкового особистого страхування (ДООС)² становить 78,3% (71,8% станом на 1 квітня), у валових платежах за вирахуванням ДООС та вихідного

² НАСК «Оранта» здійснює державне обов'язкове особисте страхування (ДООС) за рахунок коштів державного бюджету, що виділяються правоохоронним органам, Державній митній службі, України, Головному контрольно-ревізійному управлінню України, Міністерству оборони України, Міністерству транспорту та зв'язку України, Національній гвардії України, Адміністрації Державної прикордонної служби України; тарифи із такого страхування НАСК «Оранта» щорічно погоджує з Міністерством фінансів України; надходження коштів від вказаних установ на рахунки НАСК «Оранта» проходить не завжди у строк, обсяги виплат компанії майже дорівнюють обсягу залучених платежів; з огляду на специфіку здійснення вказаного виду страхування, страхові платежі та виплати за ним у більшості випадків не включатимуться у склад валових платежів та виплат Компанії.

перестраховання – 87,0% (80,3% станом на 1 квітня). Останнім часом компанія модернізує регіональну мережу шляхом створення виділених відділів страхування, агенцій та міні-відділень. Більше 90% таких підрозділів відкрито останнім часом у південно-східних регіонах України, що пов'язано з успішним відновленням НАСК «Оранта» ринкових позицій на відповідних регіональних ринках, втрачених наприкінці 1990-х років.

2.3. Структура власності НАСК «Оранта»

Станом на 1 липня 2007 року основними акціонерами страхової компанії були Colorino Trading Limited (Кіпр) (20,2%), Saleta Limited (Кіпр) (25%), Highmount Holdings B.V. (Нідерланди) (9,98%), АТ «ТуранАлем Секьюрітіз» (Казахстан) (14,4%) і Фонд Державного майна України (25%). Загальна кількість юридичних осіб – акціонерів становить 22. Фізичним особам належить 3,57% акцій компанії.

На позачергових Зборах акціонерів компанії 16 вересня 2005 року було прийнято рішення щодо подальшого збільшення статутного капіталу з 44,65 млн. грн. до 79,67 млн. грн., проте станом на 1 липня 2007 року статутний капітал НАСК «Оранта» складав 44,65 млн. грн. Компанія планує офіційно зареєструвати збільшення статутного капіталу найближчим часом.

У травні 2007 року компанія «ТуранАлем Секьюрітіз», афільована з казахстанським банком «ТуранАлем», придбала 14,44% акцій НАСК «Оранта» не уточнюючи, в кого з акціонерів було придбано відповідний пакет. При цьому станом на 1 квітня поточного року 14,4% акцій компанії належало АКБ «Укрсоцбанк».

Питома вага фізичних осіб в статутному капіталі протягом II кварталу зменшилась з 3,57% до 3,55%, що є подовженням минулорічної тенденції. Протягом квітня - червня загальна кількість фізичних осіб-акціонерів зменшилась на 31, до 6 072 особи.

Фонд державного майна України 2 жовтня 2007 року провів конкурс за принципом аукціону з продажу 25% плюс 1 акція ВАТ «НАСК «Оранта». Участь у конкурсі взяли АТ «Банк ТуранАлем» (Алма-Ата, Казахстан), АТ «Банк Центр кредит» (Казахстан) і ВАТ «Альфа-Банк» (Росія). Переможцем конкурсу стало АТ «Банк ТуранАлем». Банк запропонував за пакет 500,75 млн. грн., при цьому стартова ціна пакета складала 80 млн. грн. Після аукціону Фонд державного майна України та АТ «Банк ТуранАлем» підписали договір купівлі-продажу пакета.

Таким чином, станом на 3 жовтня 2007 року АТ «Банк ТуранАлем» та АТ «ТуранАлем Секьюрітіз» володіють понад 39% статутного капіталу компанії, а разом із компаніями Colorino Trading Limited та Saleta Limited – понад 84%.

2.4. Клієнтська база

Кількість укладених компанією договорів страхування на 1 липня 2007 року на 10,8% перевищує аналогічний показник на 1 липня 2006 року (Діаграма 2.1). В 1,36 рази збільшилась кількість договорів страхування з фізичними особами, здебільшого як результат активізації маркетингової політики НАСК «Оранта» щодо роздрібного автострахування. Водночас, відбулася певна втрата позицій щодо укладення договорів страхування з юридичними особами, яких укладено на 47,1% менше, ніж торік.

Протягом січня – червня 2007 року близько 32,5% договорів страхування з юридичними особами (122,2 тис. шт.) укладено за обов’язковим страхуванням цивільної відповідальності власників наземного транспорту (ОСАЦВ), 9,5% – за обов’язковим страхуванням від нещасних випадків на транспорті, 9,9% – за добровільним страхуванням від нещасних випадків, ще 22,7% – за страхуванням від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ. З фізичними особами за ОСАЦВ укладено 10,2% всіх договорів страхування з фізичними особами, за добровільним автострахуванням (КАСКО) – 10,0%, за обов’язковим страхуванням від нещасних випадків на транспорті – 38,6%, за добровільним страхуванням від нещасних випадків – 7,3%, за страхуванням від вогневих ризиків – 35,1%, за іншими видами майнового страхування – 6,1%.

Діаграма 2.1. Динаміка кількості укладених договорів страхування НАСК «Оранта», шт.

3. Аналіз фінансових показників діяльності компанії

3.1. Страхові платежі

Станом на 1 липня 2007 року НАСК «Оранта» залучила страхових платежів (з урахуванням платежів, належних перестраховикам) на суму 275 879,1 тис. грн., що на 36,8% більше, ніж станом на 1 липня 2006 року. Без урахування ДООС показник страхових зборів компанії становить 263 854,5 тис. грн., збільшившись за рік у 1,5 рази. Порівняно з I півріччя поточного року обсяг платежів за добровільним автострахованням збільшився на 81%, за страхуванням від нещасних випадків – на 29%, за страхуванням медичних витрат – на 15%, за страхуванням від вогневих ризиків – на 46%, за страхуванням фінансових ризиків – у 4,4 рази. Водночас, на 40% менше надійшло коштів за страхуванням здоров'я на випадок хвороби. Збільшення надходжень з ОСАЦВ відбулося завдяки активізації укладення додаткових договорів (приріст 48%), тоді як за основними договорами коштів залучено на 30% більше, ніж у I півріччі 2006 року.

Збори за добровільним страхуванням збільшилися на 57%, за обов'язковим – на 32%, що відбувалося в умовах зростання на 58% платежів, залучених за добровільними видами страхування від фізичних осіб, до 166 289,3 тис. грн.

Збори за державним обов'язковим особистим страхуванням (ДООС) у січні – березні склали 12 024,6 тис. грн., виплати – 16 989,1 тис. грн. Таким чином, негативне сальдо платежів та виплат за цим видом склало для компанії 4 964,5 тис. грн., у той час як за підсумками I півріччя 2006 року отримано позитивне сальдо (2 675,9 тис. грн.). Така ситуація неодноразово виникає у випадку затримки перерахування страхових внесків з ДООС на рахунки НАСК «Оранта» з боку державних установ, працівники яких отримують захист за вказаним видом страхування.

Показники залучених валових платежів компанії (без урахування ДООС) за результатами діяльності протягом аналізованого періоду наведено у Таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. Структура залучених валових страхових платежів НАСК «Оранта» (з урахуванням вихідного перестраховання, але без платежів з ДООС), %

Види страхування	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
ДОБРОВІЛЬНЕ	120 632,0	31 003,8	69 115,5	103 066,5	147 027,3	44 469,6	97 565,2
страхування від нещасних випадків	9 289,9	2 625,5	5 631,6	9 183,9	12 926,0	3 324,5	7 250,3
страхування здоров'я на випадок хвороби	5 402,5	1 337,7	1 904,6	2 672,8	3 494,4	599,4	1 112,5
страхування наземного транспорту	97 257,7	25 656,2	61 979,2	105 051,8	153 644,5	45 154,1	112 318,2
страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	59 534,4	17 732,8	37 943,3	60 549,6	85 512,1	23 955,9	55 401,8
страхування вантажів та багажу	4 564,8	501,4	751,1	1 065,9	1 382,3	434,7	1 260,2
страхування майна	19 295,6	5 511,0	10 516,9	14 784,3	23 134,2	5 221,5	11 000,3
страхування фінансових ризиків	1 092,9	67,4	108,4	757,0	7 338,6	28,0	472,3
страхування медичних витрат	1 529,8	424,1	1 049,5	1 631,9	2 149,4	582,0	1 212,0
інше добровільне	3 120,8	1 917,2	3 080,4	5 011,4	6 495,4	1 799,0	3 336,8
ОБОВ'ЯЗКОВЕ	111 774,7	21 297,8	53 453,6	74 696,3	90 289,7	24 514,3	70 490,1
страхування членів ДПД та сіл. пожежної охорони	882,7	183,0	443,0	623,6	761,8	221,3	468,2
страхування від нещасних випадків на транспорті	4 113,1	1 079,9	2 343,5	3 060,7	3 875,6	1 111,9	2 917,5
страхування Ц.В. за звичайними договорами	87 876,4	14 799,1	40 608,3	56 492,3	65 670,3	14 649,6	52 609,5
страхування Ц.В. за додатковими договорами	13 279,7	2 726,3	5 548,3	9 189,5	12 843,4	3 940,0	8 205,7
страхування Ц.В. Оператора ядерної установки	2 844,5	1 048,6	2 093,0	2 098,4	2 718,4	3 309,6	4 129,2
інше обов'язкове	2 778,3	1 460,9	2 417,5	3 231,8	4 420,2	1 281,9	2 160,0
Всього платежів	312 863,1	77 071,1	176 418,6	275 404,9	386 366,6	105 613,4	263 854,5

Частка платежів, залучених за добровільними видами страхування, залишається в компанії на стабільному рівні і становить на 1 липня поточного року 73,3%. Незначні коливання у попередні періоди пов'язані переважно із запровадженням з 1 січня 2005 року обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів, за яким НАСК «Оранта» наразі обіймає позицію лідера щодо надходжень страхових платежів. У структурі коштів, зібраних компанією за обов'язковими видами, 86% займає саме ОСАЦВ.

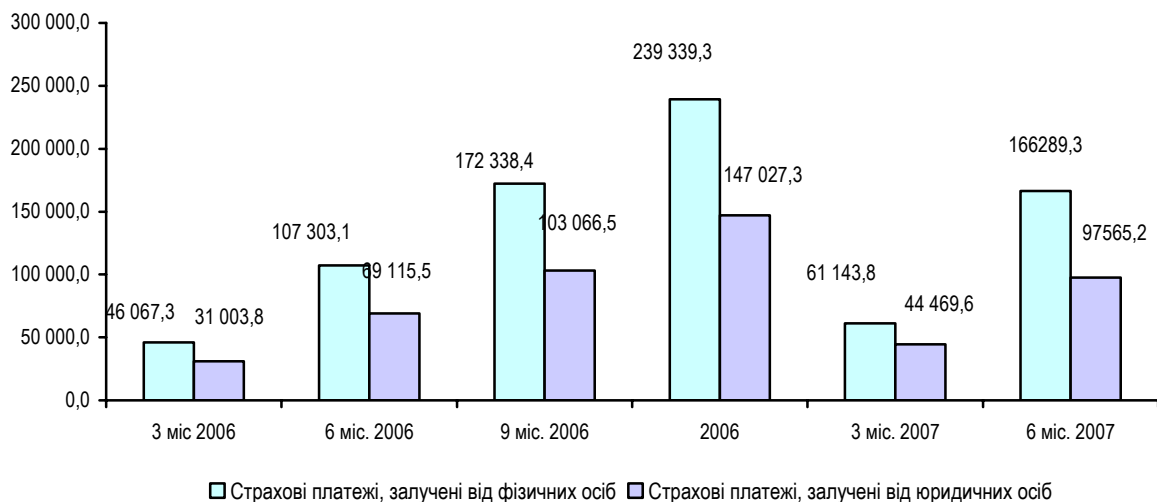
Протягом останнього року компанія майже не змінила структуру страхового портфеля. 62,5% отриманих зборів належить до добровільного та обов'язкового автострахування, 21,0% – до страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, 4,8% – до інших видів майнового страхування. Тенденцією останніх 1,5 років є повільне, але постійне зростання у портфелі НАСК «Оранта» питомої ваги добровільного автострахування (КАСКО). Більше того, починаючи з березня 2007 року, компанія проводить активну рекламну кампанію із стимулювання попиту саме на цей вид, а також ОСАЦВ, пропонуючи пільгові тарифи на послуги, а також привабливі умови страхування. Це пов'язано, окрім іншого, з чинником сезонності у залученні страховиками платежів з автострахування, пік яких припадає на II та III квартали кожного року.

Загальний обсяг залучених НАСК «Оранта» платежів від фізичних осіб за I квартал 2007 року склав 166 289,3 тис. грн., а їх питома вага у структурі сукупних

страхових платежів збільшилась порівняно з I кварталом 2006 року на 5,1 в.п., до 63,0%, переважно з причини зниження активності громадян у придбанні полісів ОСАЦВ (значення показника у I півріччі 2006 року складало 60,8%).

Серед платежів, отриманих компанією від фізичних осіб, на добровільне автотранспортне страхування припадає 47,7%, на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів – 21,8%.

Діаграма 3.1. Динаміка страхових платежів НАСК «Оранта» від фізичних та юридичних осіб (без ДООС), тис. грн.

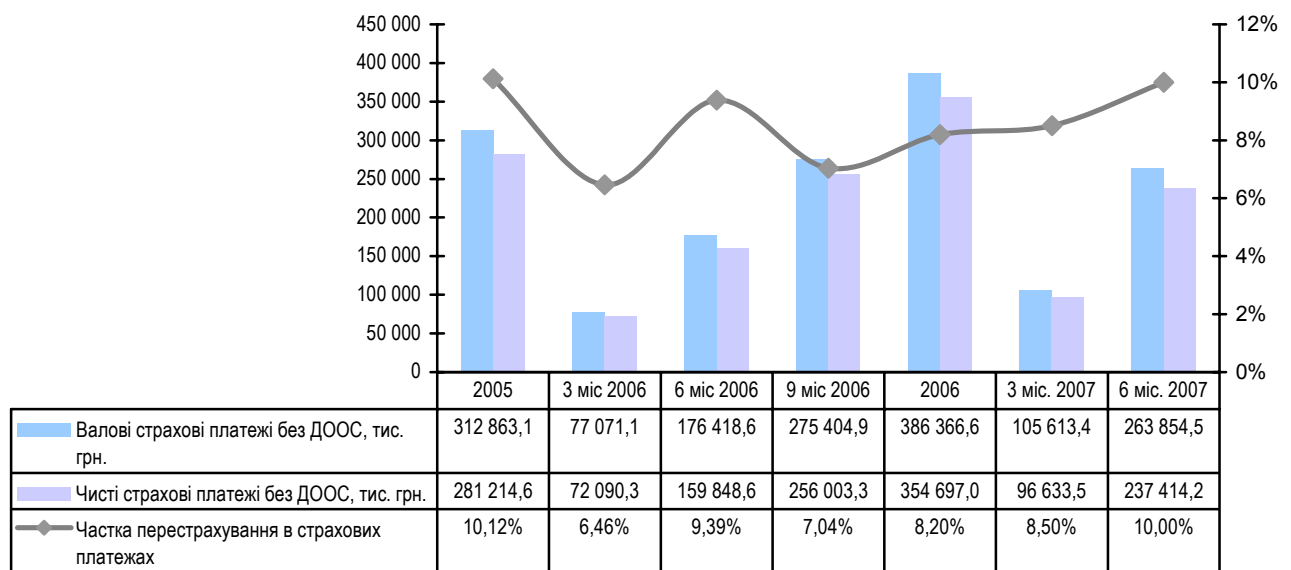
Обсяг 10 найбільших клієнтських внесків за підсумками I півріччя 2007 року складає 2 316,5 тис. грн., з яких 972,7 тис. грн., або 42% припадають на найбільший страховий платіж. У сумарному обсязі зібраних компанією страхових платежів (без урахування ДООС) 10 найбільших внесків від страхувальників складають 0,87%, що свідчить про вкрай низький рівень концентрації та низьку залежність діяльності НАСК «Оранта» від ключових клієнтів.

НАСК «Оранта» протягом останніх років активно розвиває банківській канал реалізації страхових продуктів. Головними партнерами компанії за цим напрямком є АКБ «Укрсоцбанк», ТОВ «Фінанси та Кредит» та ЗАТ «Перший український міжнародний банк», від співпраці з якими НАСК «Оранта» отримала за підсумками I півріччя поточного року понад 25% валових страхових платежів без урахування ДООС (22,5% за підсумками I кварталу). За розрахунками компанії, у січні – червні 2007 року НАСК «Оранта» застрахувала близько 11% нових транспортних засобів в Україні, реалізованих у кредит.

3.2. Перестраховування

Протягом II кварталу 2007 року частка перестраховиків у платежах НАСК «Оранта» збільшилася на 1,5 в.п., до 10,0% (9,4% станом на 1 липня 2006 року), проте залишається на невисокому рівні, який демонструє незалежність діяльності компанії від перестраховування. Станом на 01.07.2007 р. загальний обсяг платежів, переданих перестраховикам, склав 26 440,3 тис. грн. (16 570,0 тис. грн. станом на 01.07.2006 р.), при цьому компанія залучила лише 7 068,5 тис. грн. як винагороду за ризики, прийняті у перестраховування (5 949,7 тис. грн. станом на 01.07.2006 р.).

За добровільними видами перестраховикам у I півріччі поточного року сплачено 84,1% усіх платежів за ризиками, переданими у перестраховування (41,6% у I півріччі 2006 року). Питома вага перестраховування у залучених платежах за видами страхування коливається від 0,46% за страхуванням від нещасних випадків до 41,4% за добровільним автострахуванням.

Діаграма 3.2. Динаміка частки страхових платежів НАСК «Оранта», сплачених перестраховикам, тис. грн.

3.3. Страхові виплати та рівень виплат

За результатами діяльності НАСК «Оранта» станом на 1 липня 2007 року виплати страхового відшкодування (без урахування виплат за ДООС) становили 75 034,0 тис. грн., що на 57,8% більше, ніж у I півріччі 2006 року. При цьому, як вже зазначалося, темп зростання валових платежів за аналогічний період є майже синхронним (у 1,5 рази). Рівень валових виплат (без урахування ДООС) порівняно з 1 липня 2006 року збільшився на 1 в.п., до 28,4%.

За січень - червень поточного року найбільший обсяг страхових виплат (понад 2/3 всіх виплат) компанія виплатила за страхуванням наземного транспорту (50 630,2 тис. грн.) і близько 15% – за страхуванням цивільної відповідальності власників транспортних засобів (11 583,3 тис. грн.). Таким чином, левову частку страхових виплат НАСК «Оранта», як і за підсумками 2006 року, займає автострахування (82,5%).

Таблиця 3.2 Структура валових виплат за видами страхування НАСК «Оранта» без урахування виплат з ДООС, тис. грн.

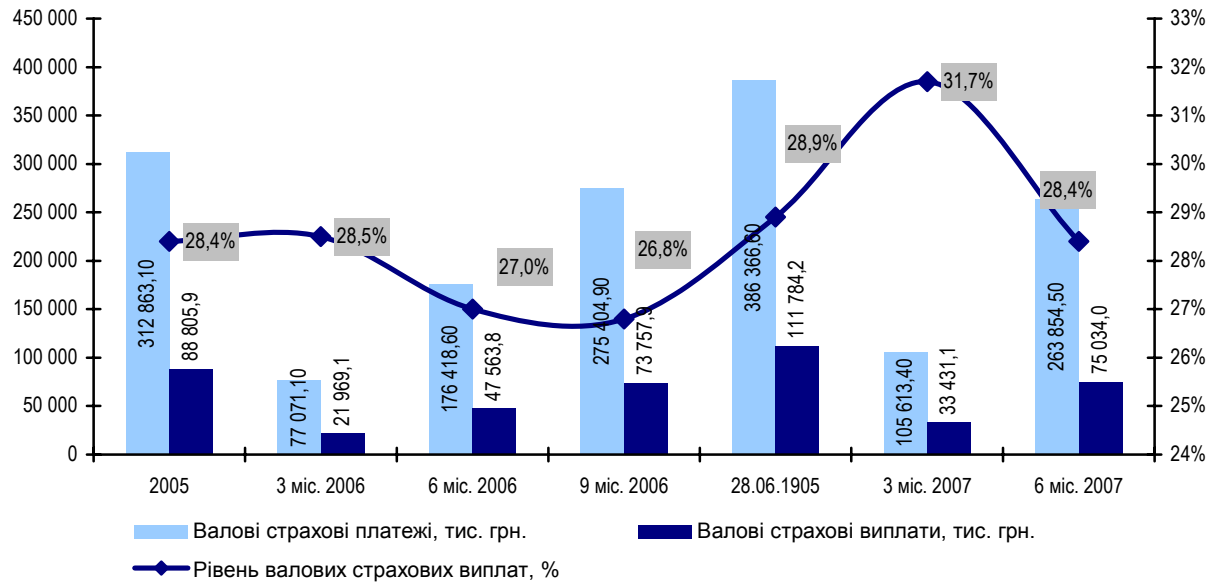
Види страхування	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
ДОБРОВІЛЬНЕ	74 975,0	16 368,6	36 313,8	57 502,6	89 313,9	28 305,3	63 314,8
страхування від нещасних випадків	1 281,8	361,7	721,6	1 420,5	2 057,8	928,7	1 476,2
страхування здоров'я на випадок хвороби	279,1	53,6	101,4	118,2	345,2	98,2	139,6
страхування наземного транспорту	49 397,4	13 798,2	28 337,3	45 213,5	66 696,0	23 147,8	50 630,2
страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	5 783,7	1 046,9	2 976,4	4 711,9	6 357,9	1 923,9	6 433,7
страхування вантажів та багажу	3 633,5	68,8	68,8	70,9	70,9	0,0	9,1
страхування майна	12 891,1	479,5	2 266,9	3 329,5	5 058,2	839,2	2 823,4
страхування фінансових ризиків	871,8	2,7	668,2	668,2	5 634,2	1 104,3	1 120,6
страхування медичних витрат	250,2	152,7	189,0	331,8	427,2	39,8	87,7
інше добровільне	586,4	404,5	984,2	1 638,1	2 666,5	223,4	594,3
ОБОВ'ЯЗКОВЕ	13 830,9	5 600,5	11 250,0	16 255,3	22 470,3	5 125,8	11 719,2
страхування від нещасних випадків на транспорті	13,4	60,3	98,8	142,3	19,4	48,8	13,4
страхування Ц.В. за звичайними договорами	4 181,6	9 064,9	13 134,7	18 346,3	4 134,9	9 069,8	4 181,6
страхування Ц.В. за додатковими договорами	898,9	1 609,8	2 436,9	3 391,5	971,5	2 513,5	898,9
інше обов'язкове	506,6	515,0	584,9	590,2	0,0	87,1	506,6
Всього виплат	88 805,9	21 969,1	47 563,8	73 757,9	111 784,2	33 431,1	75 034,0

У розрізі облігаторності лєвова частка виплат припадає на добровільне страхування, зокрема, страхування наземного транспорту. Частка виплат фізичним особам у загальному обсязі виплат становить 74,8%, що на 5,6 в.п. перевищує показник I півріччя 2006 року і свідчить про більшу концентрацію зусиль компанії на врегулювання збитків, завданих саме фізичним особам (питома вага платежів від фізичних осіб дорівнює 63%).

Частка 10 найбільших страхових виплат компанії становить 7,5% загального обсягу страхових виплат, що свідчить про невисокий рівень концентрації виплат за ключовими клієнтами не тільки за залученими страховими платежами, але й за здійсненими виплатами страхового відшкодування.

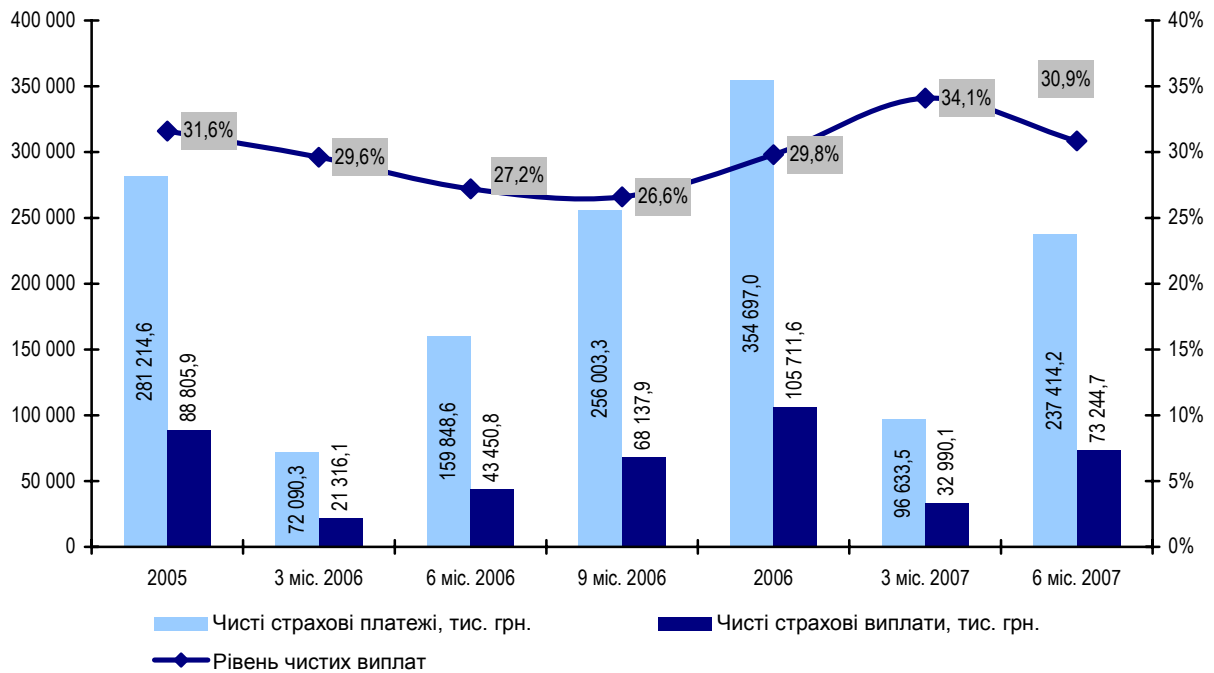
У I півріччі 2007 року найбільший, але в цілому прийнятний рівень збитковості спостерігався за страхуванням наземного транспорту (45,1%) і страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів за звичайними (17,2%) та додатковими (30,6%) договорами. Проте, за страхуванням фінансових ризиків НАСК «Оранта» сплатила у 2,4 рази більше, ніж залучила коштів (відповідно 1 120,6 тис. грн. та 472,3 тис. грн.), що свідчить, принаймні про потенційний ризик

подальшого нарощування платежів за цим видом в страховому портфелі (наразі частка складає 0,2%).

Діаграма 3.3. Порівняльна динаміка валових страхових платежів та виплат НАСК «Оранта» без урахування ДООС, тис. грн.

Тренди валових страхових платежів і виплат та чистих страхових платежів і виплат компанії відрізняються менш різкими коливаннями чистих показників, що свідчить про ефективність операцій вихідного перестраховування НАСК «Оранта».

Діаграма 3.4. Порівняльна динаміка чистих страхових платежів та виплат НАСК «Оранта» без урахування ДООС, тис. грн.

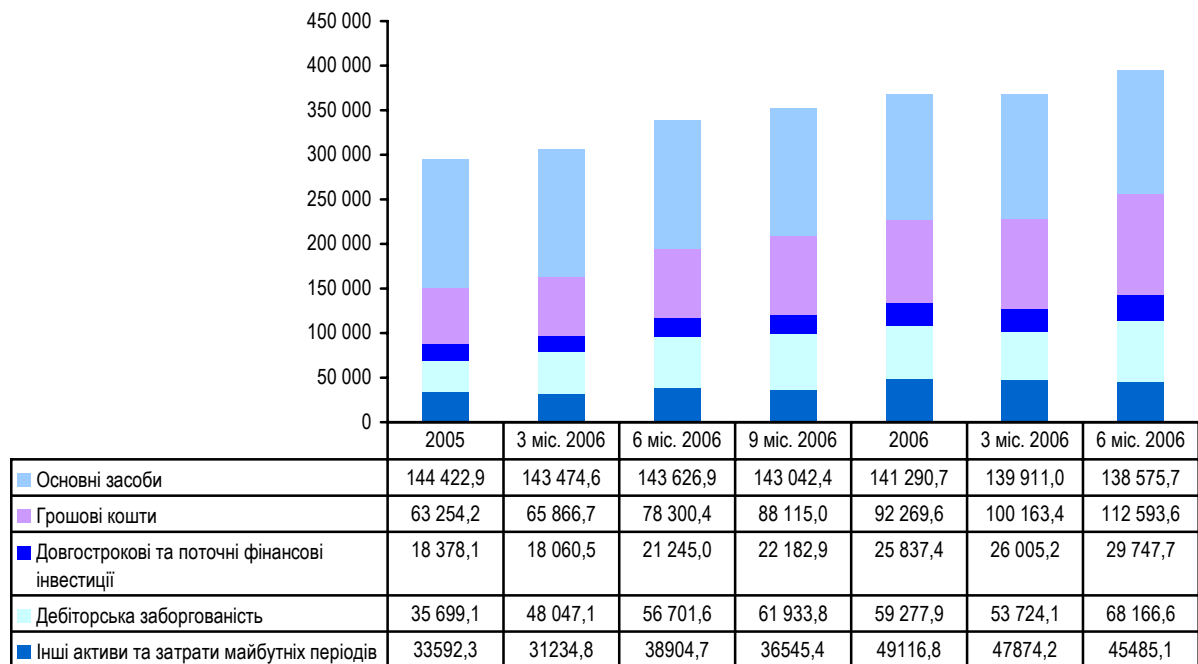
3.4. АКТИВИ

Станом на 01.07.2007 р. обсяг активів компанії склав 394 568,7 тис. грн., що на 16,5% більше за показник станом на 01.07.2006 р. та на 7,3% більше, ніж станом на початок року.

У I півріччі поточного року активи НАСК «Оранта» зросли переважно за рахунок збільшення грошових коштів (на 22,0%). Також, у 2,3 рази, до 32 702,6 тис. грн. (8,3% активів) зріс обсяг дебіторської заборгованості за надані послуги (з 14 478,3 тис. грн. до 32 702,6 тис. грн.), що пов'язано із значною активізацією діяльності компанії на ринку автострахування.

Обсяг фінансових інвестицій збільшився порівняно з початком року лише на 15,1%, а питома вага цієї складової активів становить 7,5% (7,0% станом на початок року).

Враховуючи особливості діяльності компанії, рівень всіх видів дебіторської заборгованості станом на 1 липня 2007 року є значним, але не перевищував 17,5% валових активів. Обсяг та питома вага іншої поточної дебіторської заборгованості компанії упродовж I півріччя поточного року знизилася з 7,79% до 4,25%, що пов'язано з особливостями роботи з іншими страховими компаніями з вхідного перестраховування. При цьому показник іншої поточної дебіторської заборгованості (16 753,6 тис. грн.) майже відповідає показнику інших поточних зобов'язань (21 738,4 тис. грн.).

Діаграма 3.5. Динаміка та структура активів НАСК «Оранта», тис. грн.

Значний обсяг дебіторської заборгованості за надані послуги та за отриманими авансами характерні для всіх страхових компаній, що надають класичні види страхових послуг; це пов'язано з розтермінуванням страхових платежів; інша поточна дебіторська заборгованість пов'язана, насамперед, з операціями перестраховання.

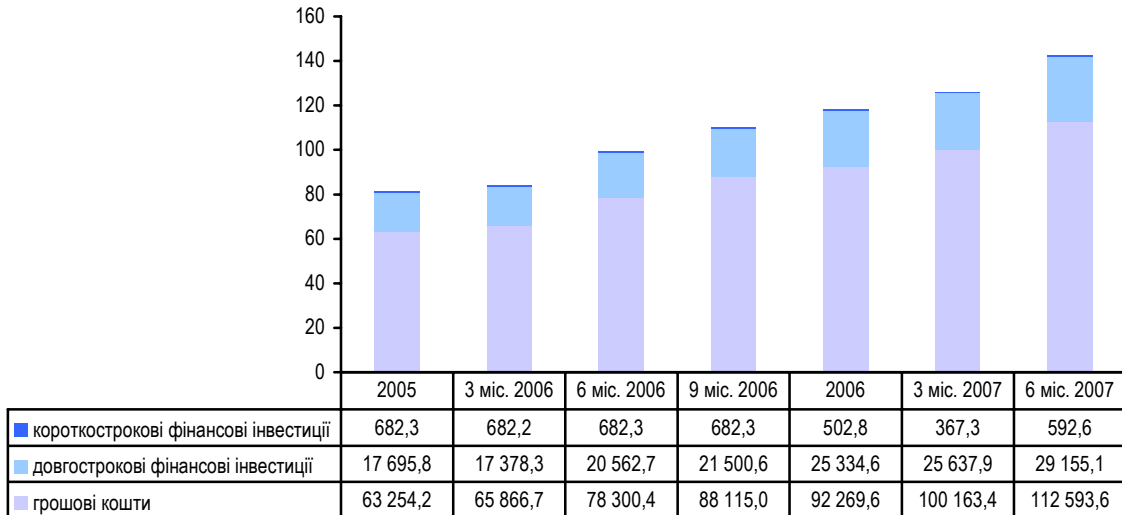
7,3% активів компанії (28 719,7 тис. грн.) займають витрати майбутніх періодів, формування яких, насамперед, пов'язано із маркетинговою кампанією із автостраховання, на яку НАСК «Оранта», відповідно до оприлюднених заяв керівництва компанії, планує витратити близько 5 млн. доларів США.

Відповідно, 9% пасивів НАСК «Оранта» припадає на поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками. Станом на 1 липня 2007 року вони дорівнюють 35 478,9 тис. грн. та складаються із внесків акціонерів компанії.

3.5. Інвестиційний портфель

Інвестиційний портфель НАСК «Оранта» протягом 01.07.2006 р. – 01.07.2007 р. збільшився у 1,4 рази (за I півріччя 2007 року – у 1,2 рази), до 142,3 млн. грн., переважно за рахунок збільшення обсягу коштів на рахунках компанії в банківських установах на 35% (липень до липня). Питома вага інвестиційного

портфеля в активах збільшилась з 29,4% до 36,1% (липень до липня), а протягом I півріччя поточного року – з 32,1% до 36,1%.

Діаграма 3.6. Динаміка і структура інвестиційного портфеля НАСК «Оранта», тис. грн.

Довгострокові та короткострокові фінансові інвестиції протягом січня – червня поточного року майже не змінилися за структурою. 24% з них складають інвестиції з участі у капіталі пов'язаних підприємств, серед яких ТОВ «Гарант-Асістанс» (2 952,3 тис. грн.), ВАТ СК «Концерн-Оранта» (1 046,2 тис. грн.), ВАТ «УЦПЗ «Експерт-Сервіс» (43,2 тис. грн.) та ЗАТ «СК «Оранта-Життя» (3 104,9 тис. грн.).

Майже 40% інвестицій здійснювалася в акції 11 підприємств промислово-банківської галузі, 15% інвестицій направлено в облігації 6 емітентів. Крім того, 21% інвестицій здійснено як орендну плату за розміщення головного офісу компанії. Поточні фінансові інвестиції представлені вкладеннями в акції одного емітента, їх обсяг не перевищує 2% всіх фінансових інвестицій.

За II квартал поточного року компанія збільшила обсяги вкладень в акції ВАТ «Технотелекомунікації» (на 2 043,5 тис. грн., до 4 093,8 тис. грн.), ВАТ «Южагропром» (на 1 473,7 тис. грн., до 2 954,1 тис. грн.), а також ВАТ «Укрспецмаш» (у якості поточних фінансових інвестицій – на 225,3 тис. грн., до 592,6 тис. грн.).

Таблиця 3.3. Динаміка доходних активів (інвестиційного портфеля) НАСК «Оранта», тис. грн.

Категорії активів	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
Інвестиційний портфель	81 632,3	83 927,2	99 545,4	110 297,9	118 107,0	126 168,6	142 341,3
Інші активи	213 714,3	222 756,5	239 233,2	241 521,6	249 685,4	241 509,3	252 227,4
Всього активи	295 346,6	306 683,70	338 778,6	351 819,5	367 792,4	367 677,9	394 568,7

3.6. Ліквідність

Обсяг грошових коштів НАСК «Оранта» за 2006-2007 рр. (липень до липня) зріс майже в 1,5 рази, перевищивши 112 млн. грн., в тому числі протягом I півріччя поточного року збільшився на 22%. Здебільшого це відбулося завдяки зростанню на 10 млн. грн. залишків коштів на поточних рахунках, до 20,5 млн. грн. Обсяг депозитів в банках протягом I півріччя в цілому не зазнав суттєвих змін (збільшення відбулося у II кварталі, і лише на 2,17 млн. грн.). Станом на 1 липня депозити на суму 91,5 млн. грн. розміщено на рахунках понад 35 банків.

Також, протягом 2006-2007 рр. (липень до липня) обсяг нетто-активів компанії зріс менше ніж на 1%, до 160,1 млн. грн., переважно це спричинено зростанням в 1,6 рази залишкової вартості необоротних активів.

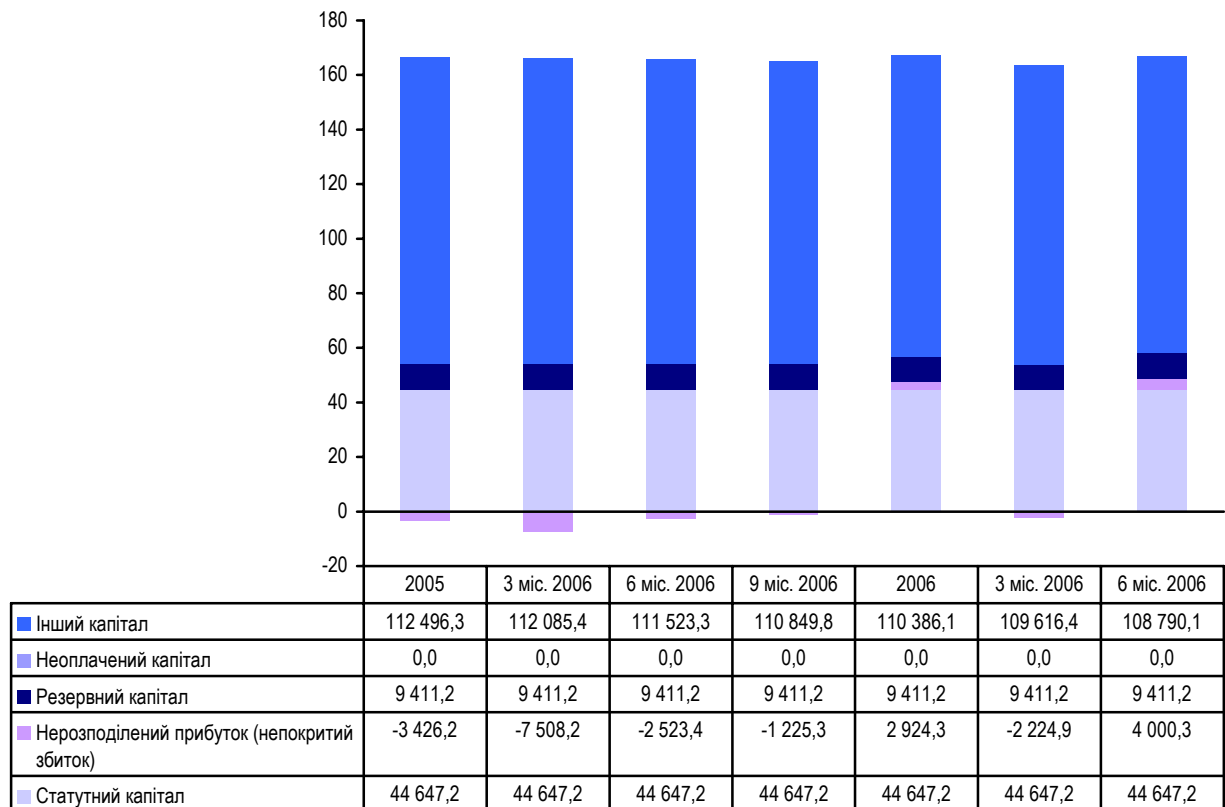
Обсяг коштів, розміщених компанією в установах одного банку, станом на 1 липня поточного року не перевищує 13,5% всього обсягу депозитів компанії, в установах двох банків – 26,1%, в установах трьох банків – 37,4%. Таким чином, диверсифікованість розміщення коштів НАСК «Оранта» є достатньою.

3.7. Власний капітал

Станом на 1 липня 2007 року власний капітал компанії становив 166 848,8 тис. грн. збільшившись порівняно з липнем минулого року на 2,4%, і залишаючись ледь нижче рівня початку 2007 року (167 368,8 тис. грн.). Основним чинником коливань обсягу капіталу, як і раніше, виступає вартість дооцінки приміщень і будівель, які перебувають у власності НАСК «Оранта»; відповідні кошти обліковуються як інший додатковий капітал з питомою вагою у структурі власного капіталу 65,2%.

За підсумками I півріччя статутний капітал НАСК «Оранта» залишався незмінним і складав 44,65 млн. грн. Рішення щодо збільшення капіталу до 79,67 млн. грн. було прийнято загальними зборами акціонерів компанії ще у вересні 2005 року, при цьому планується у найближчому часі зареєструвати новий розмір статутного капіталу, з огляду на продаж 2 жовтня поточного року Фондом державного майна України 25% акцій НАСК «Оранта», що належали йому як акціонеру, на користь стратегічного інвестора компанії в особі АТ «Банк ТуранАлем».

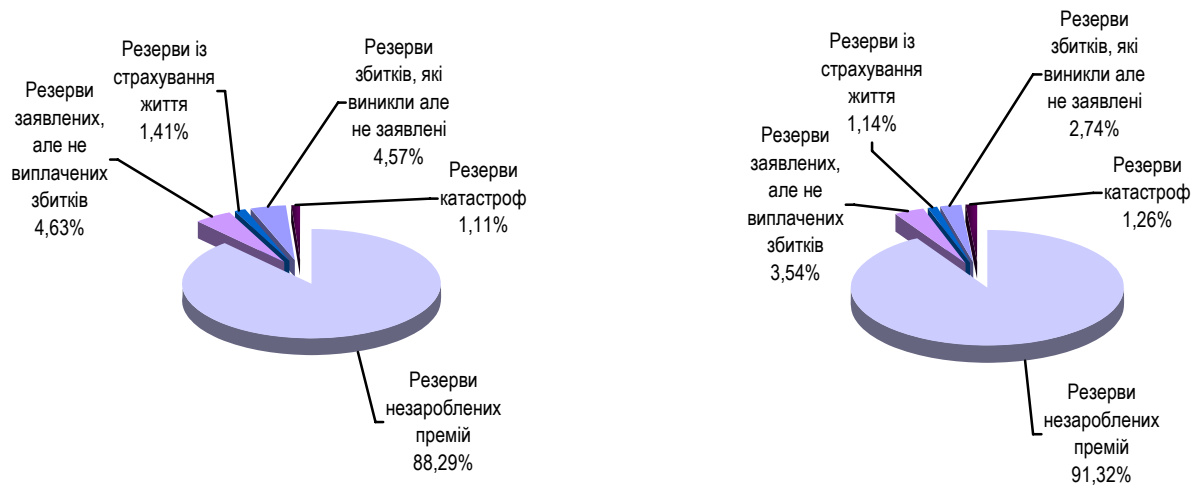
Діаграма 3.7. Структура власного капіталу НАСК «Оранта», тис. грн.

3.8. Страхові резерви

Загальний обсяг сформованих резервів НАСК «Оранта» на 01.07.2007 р. склав 174 948,1 тис. грн., що на 22,5% більше, ніж станом на початок року і на 42,7% більше, ніж на 01.07.2006 р. Таким чином, страхові резерви зростали майже синхронно із страховими платежами (без урахування ДООС). Зазвичай, ключовими напрямками розміщення коштів страхових резервів стали нерухомість, акції підприємств та банківські депозити.

Обсяг страхових резервів вперше перевищив розмір власного капіталу (на 4,9% станом на 1 липня поточного року), що свідчить про необхідність його якнайшвидшого збільшення для більш оптимального забезпечення резервів.

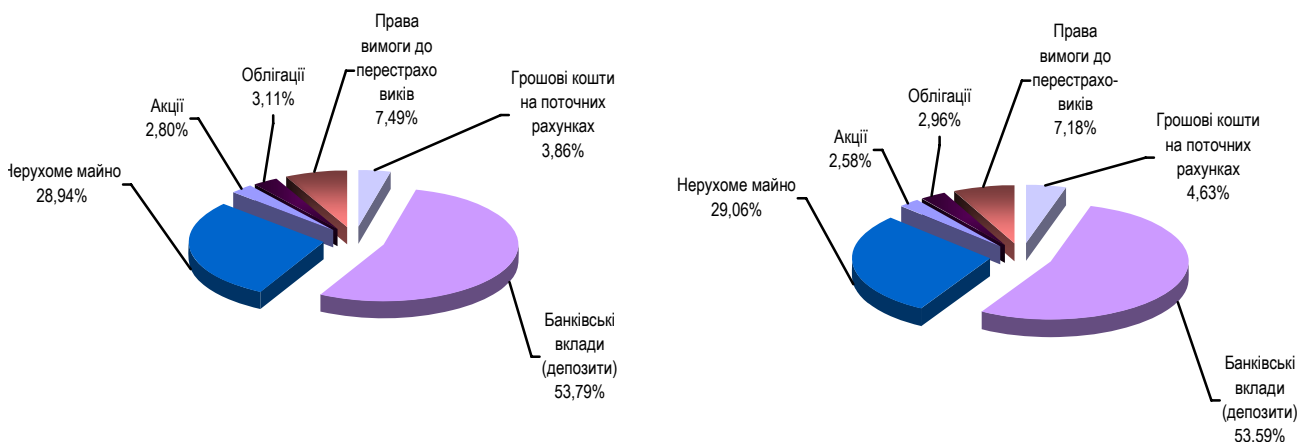
У структурі резервів питома вага резервів незароблених премій становить 91,3%, або 159,76 млн. грн. (Діаграма 3.8):

Діаграма 3.8. Структура страхових резервів НАСК «Оранта» станом на 01.01.2007 р. (ліва діаграма) та 01.07.2007 р. (права діаграма)

Структуру розміщення страхових резервів НАСК «Оранта» представлено на Діаграмі 3.9.

Питома вага перестраховування у страхових резервах на початок та кінець I півріччя поточного року залишається майже незмінною і становить 14,62%, що свідчить про низьку залежність діяльності компанії від перестраховиків. Проте, частка перестраховиків в резервах збільшилася протягом I півріччя на 7 в. п.

Діаграма 3.9. Напрямки розміщення страхових резервів НАСК «Оранта», станом на 01.01.2007р. (ліва діаграма) та на 01.07.2007 р. (права діаграма)

3.9. Забезпечення платоспроможності

Обсяг нетто-активів компанії, що є базисом її платоспроможності, на 1 липня поточного року склав 160 105,5 тис. грн. при нормативі 81 645,2 тис. грн.

Фактичне перевищення реального запасу платоспроможності над розрахунковим склало 78 460,3 тис. грн., тобто у 1,96 рази, що є задовільним задля залучення додаткових платежів та утримання ризиків.

3.10. Доходи

Валові доходи НАСК «Оранта» протягом січня - червня поточного року зросли на 38,2%, порівняно із січнем - червнем 2006 року, до 289,3 млн. грн., при цьому основні складові доходів збільшувались нерівномірно. Так, збільшення зароблених страхових платежів на 33,3% стримувалось майже трьохкратним зменшенням частки перестраховиків у страхових виплатах, а також незначним зменшенням інших доходів, не пов'язаних із страхуванням. Проте, доходи від фінансової діяльності збільшились у 2,9 рази, здебільшого як результат прибуткового розміщення коштів резервів у фінансових установах. Зазначене вказує на зосередженість НАСК «Оранта» на наданні саме страхових послуг. Зокрема, питома вага зароблених страхових платежів у структурі доходів компанії залишається на рівні близько 80%.

Таблиця 3.4. Складові доходів НАСК «Оранта», тис. грн.

Категорії доходів	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
Дохід від страхування	325 911,9	81 374,6	170 650,2	282 930,8	407 342,5	103 527,4	227 501,8
Частка перестраховиків в страхових виплатах	11 241,1	653,0	4 113,0	5 620,0	6 072,6	441,0	1 789,3
Зменшення резервів	35 070,4	5 177,2	13 454,2	17 728,0	27 706,9	10,8	29 401,6
Інші доходи від страхової діяльності	14 591,3	9 577,8	10 556,2	12 649,4	18 280,6	2 273,3	14 842,4
Фінансові доходи	5 326,9	1 244,3	3 134,3	5 407,9	8 215,5	2 622,5	8 961,3
Інші доходи	136 098,2	7 466,7	7 477,7	7 971,7	16 063,3	435,8	6 846,2
Всього доходи	528 239,8	105 493,6	209 385,6	332 307,8	483 681,4	109 310,8	289 342,6

3.11. Витрати

Валові витрати компанії у I півріччі 2007 року збільшились на 39,1% порівняно з I півріччям минулого року, незначно випереджуючи темп зростання валових доходів. У 2,4 рази, з 19,6 до 47,5 млн. грн. зріс обсяг витрат на винагороди страховим агентам, при цьому питома вага таких витрат у валових становить 16,5% (9,5% у I півріччі минулого року). У 1,5 рази збільшились інші операційні витрати, до майже 13,6 млн. грн., а обсяг витрат на збут послуг (10,5 млн. грн.) перевищує минулорічний показник у 9,1 рази. Проте, НАСК «Оранта» здійснила у I кварталі поточного року витрат, що відносяться до нестрахової діяльності, на суму лише 7,4 млн. грн., що на 6% менше показника станом на 1 липня 2006 року.

Питома вага операційних витрат (без урахування виплат страхових відшкодувань) у загальному обсязі страхових платежів НАСК «Оранта» за підсумками I півріччя 2007 року становить 68,5%, збільшилась на 16,7 в.п. порівняно з початком року, і майже відповідає рівню I півріччя 2006 року (68,1%).

Таблиця 3.5. Складові витрат НАСК «Оранта», тис. грн.

Категорії витрат	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
Страхові виплати	165 033,9	32 158,3	71 794,7	124 584,0	194 320,3	41 283,3	92 041,9
Відрахування в резерви	28 328,8	8 918,9	19 096,1	26 508,1	31 135,7	5 263,9	19 365,6
Інші страхові витрати	102 272,7	18 489,6	60 573,5	100 148,0	130 012,5	42 304,9	96 669,8
Інші операційні витрати	74 411,8	24 146,9	40 512,3	56 787,5	87 221,7	20 679,9	64 619,0
Податок на прибуток	13 521,0	3 260,5	7 140,3	11 746,1	17 218,4	4 024,1	8 042,0
Інші витрати	139 479,2	7 739,5	8 001,6	8 766,1	16 324,1	637,2	7 527,9
Всього витрати	523 047,4	94 713,7	207 118,5	328 539,8	476 232,7	114 193,3	288 266,2

3.12. Фінансові результати

Отримання від'ємного фінансового результату від основної діяльності (3 290,0 тис. грн. у I кварталі 2007 року компенсувалося чистим прибутком у II кварталі (5 964,6 тис. грн.), що зумовило отримання компанією чистого прибутку за підсумками I півріччя на понад 1 млн. грн., насамперед, за рахунок забезпечення загальної прибутковості страхової діяльності внаслідок повернення частини коштів

із страхових резервів та отриманням у II кварталі доходу від депозитів на суму понад 6 млн. грн.

Таблиця 3.6. Фінансові результати НАСК «Оранта», тис. грн.

Категорії фінансових результатів	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
Сальдо зароблених платежів та страхових виплат	160 828,3	49 204,5	98 827,3	158 307,7	212 974,1	62 233,3	135 459,9
Валовий прибуток від реалізації страхових продуктів	103 550,8	30 862,4	63 894,9	105 758,0	140 809,8	40 395,7	93 673,6
Результат операційної (основної) діяльності	16 720,7	-1 447,8	6 768,8	10 862,7	16 665,8	-3 290,0	834,0
Результат фінансової діяльності	4 403,7	1 115,8	3 005,8	5 278,2	7 114,8	2 622,5	8 843,5
Результат іншої діяльності	-2 457,8	-144,3	-395,4	-664,7	839,9	-201,4	-563,9
Результат звичайної діяльності до оподаткування	18 666,6	-476,3	9 379,2	15 476,2	24 620,5	-868,9	9 113,6
Чистий прибуток (збиток) після оподаткування	5 145,6	-3736,8	2 238,9	3 730,1	7 402,1	-4893,0	1 071,6

4. Виконання планів розвитку у I півріччі 2007 року

Основними стратегічними цілями компанії до кінця 2009 року є:

- досягнення 15-20% на ринку класичного і кептивного страхування і 12-15% від усього страхового ринку України;
- збереження позицій компанії як одного з лідерів на ринку;
- збільшення об'єму зібраних страхових платежів до 350-400 мільйонів доларів;
- збільшення ринкової вартості компанії у 15-20 разів.

Для досягнення цілей до кінця 2009 року НАСК «Оранта» планує інвестувати в компанію власні кошти на загальну суму 30 млн. доларів США і залучити зовнішні інвестиції – 7,5 млн. доларів США

Фактичні і планові показники страхової компанії на 2005-2007 роки наведено у Таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 Основні показники діяльності НАСК «Оранта» у 2005 – 2006 рр., млн. грн.

	Факт на 2005 рік	План на 2006 рік	Факт у 2006 році	План на 2007 рік
Страхові премії	391,85	409,05	479,56	517,03
Статутний капітал	44,64	62,62	44,64	44,64
Чистий прибуток	5,14	10,2	7,40	11,49

За інформацією, наданою НАСК «Оранта», план на I півріччя 2007 року був перевиконаний за страховими платежами на 11,9%, проте обсяг страхових виплат на 33,2% перевищив плановий (Таблиця 4.2), здебільшого внаслідок перевищення планових виплат за добровільним автострахуванням майже на 10 млн. грн. (Таблиця 4.3).

Таблиця 4.2. Основні показники НАСК «Оранта» на 2007 рік за страховими платежами і виплатами, млн. грн.

	Факт на 2006	3 міс. 2007 (план)	3 міс. 2007 (факт)	6 міс. 2007 (план)	6 міс. 2007 (факт)	9 міс. 2007 (план)	2007 (план)
Страхові платежі	479,57	106,82	107,99 (+1,17)	246,53	275,88 (+29,35)	388,35	517,03
Страхові виплати	-194,27	-29,73	-41,27 (-11,54)	-69,08	-92,04 (-22,9)	-112,90	-150,57

Протягом 2007 року компанія планує залучити на 7,81% страхових платежів більше, ніж у 2006 році, а страхові виплати зменшити на 22,49% і таким чином за результатами року досягти рівня виплат 29,12%, на 11,38 в. п. менше відповідного показника 2006 року.

Запланований НАСК «Оранта» фінансовий результат за підсумками 2007 року становить 11,49 млн. грн., що є більшим порівняно з 2006 роком на 55,3%.

Таблиця 4.3. Виконання НАСК «Оранта» ключових планових показників у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Показники	01.07.2006 (факт)	01.07.2007 (факт)	01.07.2007 (план)	Відхилення
Прибуток після оподаткування	2 239	1 072	-1 137	2 209
Всього страхових платежів	201 690	275 880	246 526	29 354
ДООС	25 270	12 025	12 000	25
ОСАЦВ	40 608	52 610	50 216	2 394
Платежі за обов'язковими видами (без ОСАЦВ, ДООС)	12 846	17 884	12 939	4 945
Платежі за добровільними видами	122 965	193 362	171 372	21 990
в т.ч. за страхуванням відповідальності	943	1 308	1 138	170
в т.ч. за страхуванням фінансових ризиків	110	488	1 737	-1 249
в т.ч. за майновим страхуванням	50 718	69 515	66 548	2 967
в т.ч. за КАСКО	61 130	111 210	90 553	20 657
в т.ч. за особистим страхуванням (в т.ч. медичним страхуванням)	5 283	10 842	11 397	-555
Страхові виплати	-71 795	-92 042	-69 081	-22 961
в т.ч. за ДООС	-24 203	-16 989	-11 280	-5 709
Страхові виплати без ДООС	-47 592	-75 053	-57 801	-17 252
в т.ч. з ОСАЦВ	-3 896	-9 027	-22 011	370
в т.ч. за КАСКО	-28 337	-50 584	-20 538	-30 046
в т.ч. за іншими видами страхування	-11 072	-15 442	-15 251	-191

Компанією виконано більшість планових показників за страховими платежами, проте, обсяг здійснених виплат страхового відшкодування у I півріччі поточного року перевищив плановий на 1/3, здебільшого внаслідок перевищення планового рівня виплат за добровільним автострахуванням у 2,46 рази.

У березні поточного року НАСК «Оранта» в рамках угоди про співробітництво з агентством Clever Group розпочала реалізацію комплексної програми репозиціонування, розрахованої на три роки. Програма передбачає оновлення страхового портфеля компанії із створенням нових страхових продуктів та подальшим їх просуванням на ринок. Для цього заплановано проведення відповідних маркетингових досліджень, масштабна рекламна та PR-підтримка, а також комплексна робота з персоналом НАСК «Оранта» задля підвищення якості послуг, що надаються компанії. Діяльність всіх відокремлених підрозділів компанії буде стандартизовано за єдиними корпоративними вимогами. Бюджет програми складає 40-45 млн. доларів США.

У червні поточного року компанія досягла домовленостей із ізраїльською Phoenix Holdings Company Ltd (входить до трійки лідерів ізраїльського страхового ринку, сукупні активи на 1 березня 2007 року склали 7,27 млрд. доларів США, страхові резерви – 6,913 млрд. доларів США) щодо створення в Україні спеціалізованої медичної мережевої страхової компанії. Наразі аудиторська компанія PriceWaterhouseCoopers на замовлення НАСК «Оранта» проводить відповідне дослідження українського ринку медичних послуг та медичного страхування, після чого восени буде підготовлено бізнес-план для нової компанії, яку має бути створено до кінця 2007 року. Інвестиції у проект складатимуть близько 50 млн. доларів США, а страхові продукти мають реалізовуватись за допомогою мережі НАСК «Оранта» (понад 600 представництв).

Висновок

За результатами проведеного аналізу усіх істотних аспектів діяльності та фінансового стану НАСК «Оранта» у I півріччі 2007 року, її довгостроковий кредитний рейтинг підтверджено на рівні «aaA» з прогнозом «стабільний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансового сектора

А.М. Коноплястий

Додатки

Дані балансу НАСК «Оранта»

АКТИВ	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.
Активи							
Необоротні	171 198,3	178 694,3	182 554,0	183 658,3	186 369,5	186 294,7	182 972,0
Основні засоби	144 422,9	143 474,6	143 626,9	143 042,4	141 290,7	139 911,0	138 575,7
Довгострокові фінансові інвестиції	17 695,8	17 378,3	20 562,7	21 500,6	25 334,6	25 637,9	29 155,1
Інші необоротні активи	9 079,6	17 841,4	18 364,4	19 115,3	19 744,2	20 745,8	15 241,2
Оборотні	104 441,9	110 569,8	131 582,4	146 463,8	148 025,8	149 636,3	182 877,0
Дебіторська заборгованість за послуги	8 305,1	9 815,2	13 308,8	15 883,3	14 478,3	21 132,8	32 702,6
Інша дебіторська заборгованість	25 179,2	28 661,7	33 577,5	36 246,7	35 073,5	22 723,6	31 581,1
Грошові кошти	63 254,2	65 866,7	78 300,4	88 115,0	92 269,6	100 163,4	112 593,6
Короткострокові фінансові інвестиції	682,3	682,2	682,3	682,3	502,8	367,3	592,6
Інші оборотні активи	7 021,1	5 544,0	5 713,4	5 536,5	5 701,6	5 249,2	5 407,1
Затрати майбутніх періодів	19 706,4	17 419,6	24 642,2	21 697,4	33 397,1	31 746,9	28 719,7
Разом активів	295 346,6	306 683,7	338 778,6	351 819,5	367 792,4	367 677,9	394 568,7
Пасиви							
Капітал	163 075,3	158 537,4	162 879,0	163 497,0	167 368,8	161 449,9	166 848,8
Статутний капітал	44 647,2	44 647,2	44 647,2	44 647,2	44 647,2	44 647,2	44 647,2
Накопичений профіцит	-3 426,2	-7 508,2	-2 523,4	-1 225,3	2 924,3	-2 224,9	4 000,3
Резервний капітал	9 411,2	9 411,2	9 411,2	9 411,2	9 411,2	9 411,2	9 411,2
Інший капітал	112 443,1	111 987,2	111 344,0	110 663,9	110 386,1	109 616,4	108 790,1
Забезпечення	98 719,9	105 552,8	118 403,7	132 645,1	142 471,5	144 739,3	155 434,2
Страхові резерви	106 804,1	108 706,8	122 582,2	134 904,0	142 759,3	150 481,8	174 948,1
Доля перестраховиків	-12 781,5	-9 902,9	-9 496,9	-7 330,8	-10 811,3	-11 971,8	25 570,0
Інші забезпечення	4 697,3	6 748,9	5 318,4	5 071,9	10 523,5	6 229,3	2 948,2
Зобов'язання	33 527,9	42 571,7	57 474,1	55 655,4	57 931,3	61 469,7	72 266,7
Довгострокові	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Короткострокові	33 527,9	42 571,7	57 474,1	55 655,4	57 931,3	61 469,7	72 266,7
Доходи майбутніх періодів	23,5	21,8	21,8	22,0	20,8	19,0	19,0
Разом пасивів	295 346,6	9 815,2	338 778,6	351 819,5	367 792,4	367 677,9	394 568,7

Дані звіту про доходи та витрати НАСК «Оранта»

	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн..
Доходи							
Дохід від страхування	325 911,9	81 374,6	170 650,2	282 930,8	407 342,5	103 527,4	227 501,8
Частка перестраховиків в страхових виплатах	11 241,1	653,0	4 113,0	5 620,0	6 072,6	441,0	1 789,3
Зменшення резервів	35 070,4	5 177,2	13 454,2	17 728,0	27 706,9	10,8	29 401,6
Інші доходи від страхової діяльності	14 591,3	9 577,8	10 556,2	12 649,4	18 280,6	2 273,3	14 842,4
Фінансові доходи	5 326,9	1 244,3	3 134,3	5 407,9	8 215,5	2 622,5	8 961,3
Інші доходи	136 098,2	7 466,7	7 477,7	7 971,7	16 063,3	435,8	6 846,2
Всього доходи	528 239,8	105 493,6	209 385,6	332 307,8	483 681,4	109 310,8	289 342,6
Витрати							
Страхові виплати	165 033,9	32 158,3	71 794,7	124 584,0	194 320,3	41 283,3	92 041,9
Відрахування в резерви	28 328,8	8 918,9	19 096,1	26 508,1	31 135,7	5 263,9	19 365,6
Інші страхові витрати	102 272,7	18 489,6	60 573,5	100 148,0	130 012,5	42 304,9	96 669,8
Інші операційні витрати	74 411,8	24 146,9	40 512,3	56 787,5	87 221,7	20 679,9	64 619,0
Податок на прибуток	13 521,0	3 260,5	7 140,3	11 746,1	17 218,4	4 024,1	8 042,0
Інші витрати	139 479,2	7 739,5	8 001,6	8 766,1	16 324,1	637,2	7 527,9
Всього витрати	523 047,4	94 713,7	207 118,5	328 539,8	476 232,7	114 193,3	288 266,2
Результати							
Сальдо зароблених платежів та страхових виплат	160 828,3	49 204,5	98 827,3	158 307,7	212 974,1	62 233,3	135 459,9
Валовий прибуток від реалізації страхових продуктів	103 550,8	30 862,4	63 894,9	105 758,0	140 809,8	40 395,7	93 673,6
Результат операційної (основної) діяльності	16 720,7	-1 447,8	6 768,8	10 862,7	16 665,8	-3 290,0	834,0
Результат фінансової діяльності	4 403,7	1 115,8	3 005,8	5 278,2	7 114,8	2 622,5	8 843,5
Результат іншої діяльності	-2 457,8	-144,3	-395,4	-664,7	839,9	-201,4	-563,9
Результат звичайної діяльності до оподаткування	18 666,6	-476,3	9 379,2	15 476,2	24 620,5	-868,9	9 113,6
Чистий прибуток (збиток) після оподаткування	5 145,6	-3736,8	2 238,9	3 730,1	7 402,1	-4893,0	1 071,6